



# ज्ञानसागर कोचिंग क्लासेस, अहमदनगर

घटक चाचणी परीक्षा

प्रकरण - १ ते ४

इयत्ता- १० वी (मराठी माध्यम)

विषय - भूगोल

वेळ - १ तास

गुण - २०

- प्र. १ अ) कंसात दिलेल्या पर्यायापैकी योग्य पर्याय निवडून विधाने पूर्ण करा. ४
- १) संसाधनाची मागणी कमी होण्यासाठी ..... करणे गरजेचे आहे.  
(लोकसंख्या वाढीस प्रतिबंध, संसाधनाचे पुनर्चक्रीकरण, विज्ञान व तंत्रज्ञानाचा वापर सामाजिक जागृती)
- २) भारतात सर्वात कमी लोकसंख्या ..... राज्यात आहे.  
(सिक्किम, केरळ, मध्य प्रदेश, मेघालय)
- ३) ईशान्य भारतातील डोंगराळ भागात ..... द्वारे जलसिंचन केले जाते.  
(कालवे, विहीरी, उपसासिंचन, कूपनलिका)
- ४) रंग व बांगड्या तयार करण्यासाठी ..... चा वापर केला जातो.  
(डिंक, लाख, चंदन, मध)
- ब) खालील 'अ' स्तंभाच्या 'ब' स्तंभाशी योग्य जोड्या लावा. ३
- | 'अ' स्तंभ         | 'ब' स्तंभ       |
|-------------------|-----------------|
| १) भाक्रा - नांगल | अ) ब्रह्मपूत्रा |
| २) हिराकूड        | ब) गोदावरी      |
| ३) जायकवाडी       | क) महानदी       |
|                   | ड) सतलज         |
|                   | ई) गंगा         |
- प्र. २ अ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही पाच) ५
- १) संसाधनांचा विकास कोणत्या घटकावर अवलंबून असतो.
- २) लोकसंख्येची घनता म्हणजे काय ?
- ३) भारतात कोणत्या राज्यात स्त्री संख्या पुरुष संख्येपेक्षा जास्त आहे ?
- ४) भूजलाचे प्रमुख स्रोत कोणते ?
- ५) बारमाही कालवे कशास म्हणतात ?
- ६) भाक्रा धरणातील जलाशयास काय म्हणतात ?
- ७) जायकवाडी धरणातील जलाशयास काय म्हणतात ?
- ८) कात कोणत्या वृक्षापासून तयार करतात ?
- प्र. ३ टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) ४
- १) वन उत्पादने
- २) हिराकूड प्रकल्प
- ३) स्थलांतर
- ४) मानवकृत संसाधने
- प्र. ४ सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणत्याही दोन) ४
- १) बहुउद्देशीय प्रकल्पाचा उद्देश सांगून दामोदर खोरे प्रकल्पाची माहिती लिहा.
- २) भारतीय वनातील प्रमुख वृक्षांचे उपयोग सांगा.
- ३) संसाधनाचे संधारण करण्यासाठी उपाययोजना सांगा.
- ४) भारतीय लोकसंख्येची वयसंरचना स्पष्ट करा.